

Work Motivation and Quality of Work Life Influencing Organizational Commitment of Generation Z Employees at the Government Savings Bank Head Office

Tharudee Luermun^{1*} and Pornpimon Kachamas²

¹ Graduate Student, Master of Business Administration Program, Department of Management, Faculty of Business Administration, University of the Thai Chamber of Commerce, Thailand

² Department of Management, Faculty of Business Administration, University of the Thai Chamber of Commerce, Thailand

* Corresponding author. E-mail: n.tharudeel@gmail.com

ABSTRACT

This article aimed to examine the effects of work motivation and quality of work life on organizational commitment among Generation Z employees in the context of a Thai state-owned enterprise. Drawing on Herzberg's Two-Factor Theory, Walton's Quality of Work Life framework, and Allen and Meyer's organizational commitment model, data were collected from 205 Generation Z employees at the Government Savings Bank Headquarters using a structured questionnaire. Descriptive statistics, t-tests, one-way ANOVA, and multiple regression analysis were employed. The findings reveal that work motivation and quality of work life have a positive and statistically significant effect on organizational commitment, particularly in terms of job characteristics, workplace relationships, and work-life balance. The findings also indicate that supervision and career advancement have a negative and statistically significant effect on organizational commitment. This study contributes to the organizational behavior literature by extending empirical evidence on Generation Z employees within public-sector financial institutions.

Keywords: Organizational Commitment, Government Savings Bank Headquarters, Quality of Work Life, Generation Z Employees, Work Motivation

แรงจูงใจในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ในธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่

ธฤติ เหลือมัน^{1*} และ พรพิมล กะชามาส²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประเทศไทย

² ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: n.tharudeel@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ในบริบทองค์กรรัฐวิสาหกิจไทย โดยอาศัยกรอบแนวคิดของทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg แนวคิดคุณภาพชีวิตในการทำงานของ Walton และแนวคิดความผูกพันต่อองค์กรของ Allen and Meyer เก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงาน Generation Z จำนวน 205 คน ณ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความผูกพันต่อองค์กร โดยเฉพาะในด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว อีกทั้งยังพบว่า ด้านการกำกับดูแลและด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อความผูกพันต่อองค์กร ผลการศึกษาช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ด้านพฤติกรรมองค์กรในบริบทพนักงาน Generation Z ขององค์กรภาครัฐ

คำสำคัญ: ความผูกพันต่อองค์กร, ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่, คุณภาพชีวิตในการทำงาน, พนักงาน Generation Z, แรงจูงใจในการทำงาน

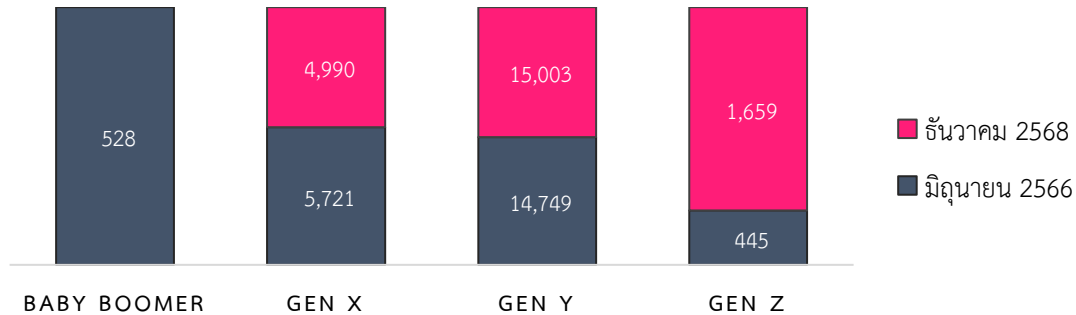
© 2026 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางประชากรและการก้าวเข้าสู่โลกการทำงานยุคใหม่ ทำให้กลุ่มแรงงานที่อยู่ในวัยเริ่มต้นทำงานมีลักษณะแตกต่างจากแรงงานรุ่นก่อนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกลุ่ม Generation Z ซึ่งหมายถึงบุคคลที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2540–2555 (Dimock, 2019) เป็นกลุ่มที่เติบโตท่ามกลางเทคโนโลยี มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตอย่างคล่องแคล่ว และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็ว มีค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับความหมายของงาน ความยืดหยุ่น ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน รวมถึงประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Francis & Hoefel, 2018), (Parker & Igielnik, 2020) ส่งผลให้กลุ่มนี้มีบทบาทสำคัญต่อโครงสร้างแรงงานทั้งในระดับโลกและประเทศไทย (Gomez et al., 2019)

สำหรับประเทศไทยในปี 2567 กำลังแรงงานยังคงประกอบด้วย Generation Y และ Generation X เป็นสัดส่วนหลัก คิดเป็นร้อยละ 35.1 และ 33.6 ตามลำดับ ขณะที่ Generation Z มีจำนวนประมาณ 7.4 ล้านคน หรือร้อยละ 18.3 ของกำลังแรงงานทั้งหมด อย่างไรก็ตาม แนวโน้มในอนาคตชี้ให้เห็นว่า Generation Z จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นและกลายเป็นกำลังแรงงานสำคัญทดแทนกลุ่มวัยแรงงานที่ทยอยเกษียณ โดยคาดว่าภายในปี 2571 Generation Z จะมีสัดส่วนประมาณหนึ่งในสี่ของตลาดแรงงานไทยหรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 25 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของคนกลุ่มนี้ในตลาดแรงงานปัจจุบัน สถานการณ์นี้สอดคล้องกับข้อมูลอัตราค่าจ้างของพนักงานและลูกจ้างธนาคารออมสินที่ปฏิบัติงานในสำนักงานใหญ่และสาขา ที่พบว่า จำนวนพนักงาน Generation Z

เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดจาก 445 คน ในเดือนมิถุนายนปี 2566 เป็น 1,659 คน ในเดือนธันวาคมปี 2568 ภายในระยะเวลาเพียง 2.5 ปี ในทางกลับกัน พนักงานรุ่นก่อนหน้ากลับมีจำนวนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่ม Baby Boomer ที่ลดลงจาก 528 คน จนถึงสุดอัตราากำลังลงเหลือ 0 คนในปี 2568 เนื่องจากทยอยครบกำหนดเกษียณอายุการทำงาน เช่นเดียวกับกลุ่ม Generation X ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านเชิงโครงสร้างภายในองค์กรอย่างชัดเจน

ภาพที่ 1 อัตรากำลังของพนักงานและลูกจ้างธนาคารออมสินที่ปฏิบัติงานในสำนักงานใหญ่และสาขา เดือนมิถุนายน 2566 เปรียบเทียบกับเดือนธันวาคม 2568

ที่มา: ธนาคารออมสิน (2567, 2569)

อย่างไรก็ดี ธนาคารออมสินเป็นองค์กรรัฐวิสาหกิจที่มีระบบบริหารจัดการแบบทางการ มีโครงสร้างลำดับชั้นที่ชัดเจนและยึดถือกฎระเบียบภาครัฐเป็นสำคัญ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับลักษณะงานที่คนรุ่นใหม่คาดหวัง ความแตกต่างด้านค่านิยม รูปแบบการทำงาน และความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาจก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างพนักงาน Generation Z กับผู้บังคับบัญชาและระบบการบริหารงานขององค์กร

แม้ปัจจุบันจะยังไม่มีเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับอัตราการลาออกหรือระดับความผูกพันของพนักงานภายในองค์กร แต่ความสำคัญของประเด็นดังกล่าวสะท้อนได้จากการที่จำนวนพนักงาน Generation Z ของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึงร้อยละ 272.80 หรือประมาณ 3.73 เท่า ภายในระยะเวลา 2.5 ปี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแตกต่างจากแนวโน้มของสถาบันการเงินเอกชนหลายแห่งที่มุ่งลดกำลังคนและเพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลแบงก์กิ้ง ขณะที่ธนาคารออมสินภายใต้บทบาท “ธนาคารเพื่อสังคม” ยังคงมีความจำเป็นต้องสรรหาและพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่เพื่อรองรับภารกิจบริการให้ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ช่องว่างระหว่างระบบการบริหารงานแบบดั้งเดิมกับความคาดหวังของพนักงาน Generation Z ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงอาจส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรและการคงอยู่ของบุคลากรในระยะยาว (ธนาคารออมสิน, 2567, 2569)

จากมุมมองทางทฤษฎี Herzberg (1959) อธิบายปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ขณะที่ Walton (1973) เสนอองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ครอบคลุมประเด็นค่าตอบแทน ความมั่นคง ความปลอดภัย และความสมดุลของชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของ Generation Z นอกจากนี้แนวคิดความผูกพันต่อองค์กรของ Allen and Meyer (1990) ยังช่วยอธิบายพฤติกรรมการคงอยู่ของพนักงานในองค์กรได้อย่างเป็นระบบ

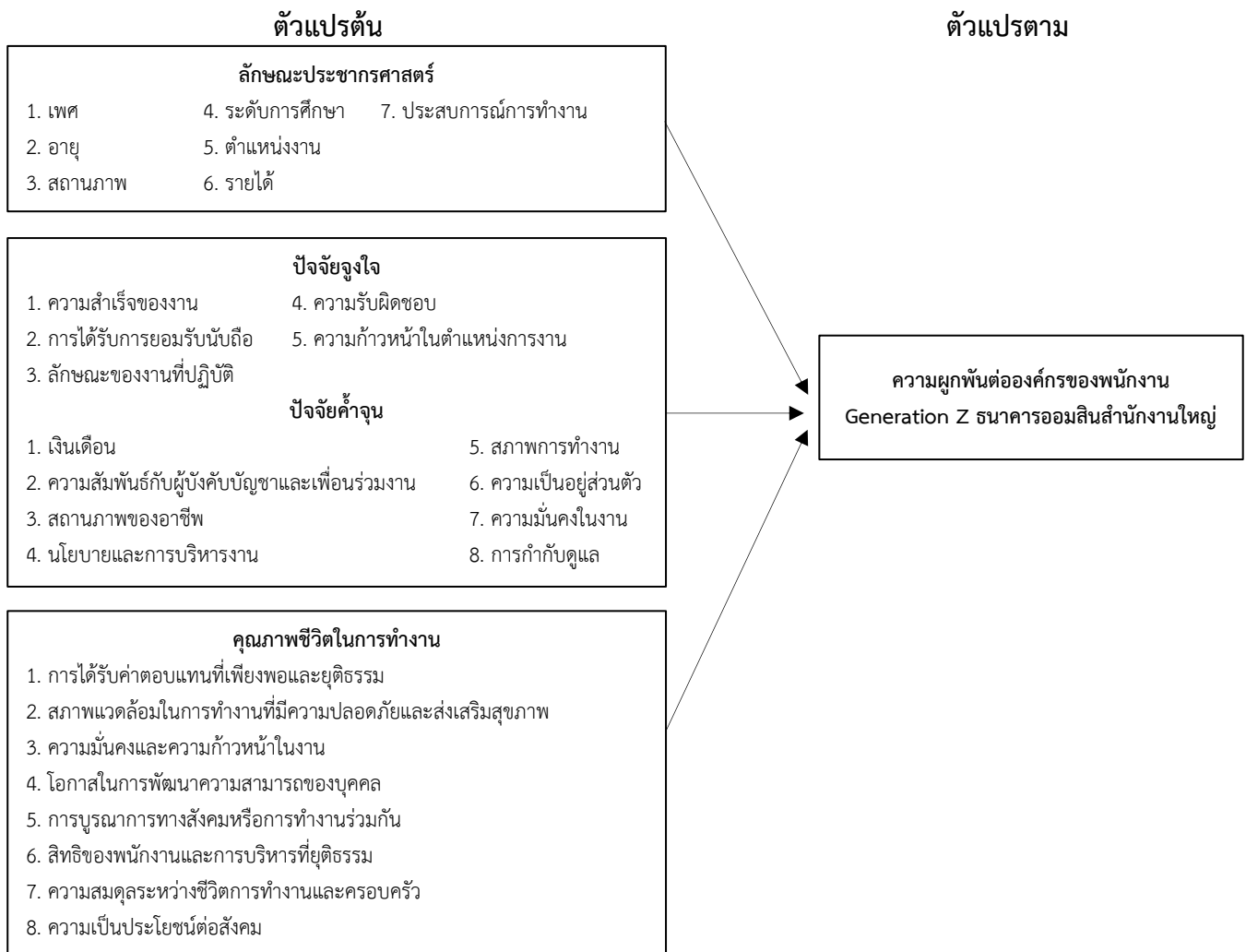
แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z แต่ส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นบริบทองค์กรเอกชนหรือองค์กรในต่างประเทศเป็นหลัก ขณะที่งานวิจัยเชิงประจักษ์ในบริบทองค์กรรัฐวิสาหกิจไทยซึ่งมีโครงสร้างการบริหารจัดการแบบทางการและลำดับชั้นที่ชัดเจนยังมีอยู่อย่างจำกัด การศึกษานี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าวโดยวิเคราะห์อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ในธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ เพื่อขยายองค์ความรู้ด้านพฤติกรรมองค์กรในบริบทภาครัฐและสนับสนุนการกำหนดแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องกับลักษณะของแรงงานรุ่นใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์
2. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้พัฒนากรอบแนวคิดจากการบูรณาการทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) แนวคิดลักษณะประชากรศาสตร์ของ อันยพร วิศรียา (2566) ซึ่งให้เห็นว่าปัจจัยด้านอายุ เพศ รายได้ อาชีพ และการศึกษาเป็นตัวแปรพื้นฐานที่สามารถอธิบายความแตกต่างของพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคลในองค์กร 2) แนวคิดแรงจูงใจในการทำงานของ Herzberg (1959) ที่อธิบายผ่านทฤษฎีสองปัจจัย โดยแยกเป็นปัจจัยจูงใจซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของงาน ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ และปัจจัยค้ำจุนซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งมีบทบาทในการลดความไม่พึงพอใจ 3) แนวคิดคุณภาพชีวิตในการทำงานของ Walton (1973) ที่เสนอองค์ประกอบ 8 มิติ ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา ได้แก่ ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ความปลอดภัยในการทำงาน ความมั่นคง และความก้าวหน้า โอกาสในการพัฒนา การบูรณาการทางสังคม สิทธิของพนักงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงาน และครอบครัว และความเป็นประโยชน์ต่อสังคม และ 4) แนวคิดความผูกพันต่อองค์กรของ Allen and Meyer (1990) ซึ่งอธิบายความผูกพันใน 3 มิติ ได้แก่ ความผูกพันด้านความรู้สึกรัก การคงอยู่กับองค์กร และความผูกพันด้านบรรทัดฐาน ทั้งนี้ การบูรณาการแนวคิดดังกล่าวช่วยให้สามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านแรงจูงใจและคุณภาพชีวิตในการทำงาน ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรได้อย่างเป็นระบบและครอบคลุมจากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงาน Generation Z ที่ปฏิบัติงาน ณ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ โดยเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการหรือลูกจ้างปฏิบัติการที่มีอายุงานตั้งแต่ 4 เดือนขึ้นไป มีอายุระหว่าง 22–28 ปี อ้างอิงข้อมูลอัตราค่าจ้าง ณ วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งสิ้น 437 คน ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวครอบคลุมเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานใหญ่ และแตกต่างจากข้อมูลในภาพที่ 1 ซึ่งแสดงอัตราค่าจ้างพนักงานและลูกจ้างของธนาคารออมสินในภาพรวมทั้งองค์กร ขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรตามตำแหน่งงานได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่ม ดังนี้ พนักงานระดับ 6 จำนวน 13 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน พนักงานระดับ 5 จำนวน 36 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 คน พนักงานระดับ 4 จำนวน 151 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 71 คน ลูกจ้าง จำนวน 237 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 111 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรูปแบบการวิจัยโดยอาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) ในแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ตามรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ และประสบการณ์การทำงานมีลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal scale) และแบบเรียงลำดับ (Ordinal scale)

ส่วนที่ 2 คำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ ปัจจัยค้ำจุน และปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ส่วนที่ 3 คำถามที่เกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ความผูกพันด้านความรู้สึกรู้สึก ด้านการคงอยู่กับองค์กร และด้านบรรทัดฐาน

ลักษณะการกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปคะแนนของ Likert Scale ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนนแต่ละตัวเลือก ทั้งนี้ ข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นเชิงลบได้มีการกลับสเกลคะแนนก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทิศทางของคะแนนสอดคล้องกันทุกข้อคำถาม

แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิน้อยกว่า 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องในสำนวนการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับข้อคำถามว่าสามารถตอบตามมาตรวัด และพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ จำนวน 30 ชุด ทดสอบความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 ทุกตัวแปร แสดงถึงความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัย

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

3.2 แรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร

3.3 ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรตามตำแหน่งงาน ได้แก่ พนักงานระดับ 6 พนักงานระดับ 5 พนักงานระดับ 4 และลูกจ้างปฏิบัติการ จากนั้นทำการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่ม

4.2 ผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อให้พนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ มีความเข้าใจในข้อคำถามและวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form และนำส่งลิงก์แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ผ่านช่องทางออนไลน์ที่สะดวก เช่น อีเมลภายในธนาคาร อีเมลภายนอก กลุ่มไลน์หน่วยงาน หรือไลน์ส่วนตัว เพื่อให้ผู้ตอบสามารถกรอกแบบสอบถามออนไลน์ได้อย่างสะดวก โดยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม 2568 ผู้วิจัยได้ติดตามผลการตอบกลับเป็นระยะ จนกว่าจะได้จำนวนครบตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสถิติเชิงอนุมาน เพื่ออธิบายการทดสอบสมมติฐาน โดยสมมติฐานที่ 1 ใช้การทดสอบการทดสอบค่าที สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สำหรับตัวแปรที่มีหลายกลุ่ม สมมติฐานที่ 2 และ 3 ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ และเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 61.95 อายุระหว่าง 23 – 27 ปี โดยมีอายุ 27 ปีมากที่สุด ร้อยละ 21.46 รองลงมา คือ อายุ 23 ปี ร้อยละ 20.98 ทั้งหมดมีสถานภาพโสด ร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 95.61 ดำรงตำแหน่งลูกจ้างปฏิบัติการ ร้อยละ 54.15 มีรายได้เฉลี่ย 18,001 – 19,000 บาท ร้อยละ 49.76 และมีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 4 เดือน – 1 ปี ร้อยละ 47.80 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านปัจจัยจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, $S.D. = 0.34$) โดยด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, $S.D. = 0.33$) แต่ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, $S.D. = 0.52$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยด้านจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.39$) โดยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, $S.D. = 0.47$) แต่ด้านสภาพการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, $S.D. = 0.48$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $S.D. = 0.38$) โดยด้านความเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, $S.D. = 0.45$) แต่ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพและด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, $S.D. = 0.42$, $S.D. = 0.45$ ตามลำดับ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $S.D. = 0.53$) โดยด้านบรรทัดฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 0.57$) รองลงมา คือ ด้านความรู้สึกรัก ($\bar{X} = 4.34$, $S.D. = 0.69$) ด้านการคงอยู่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 1.63$, $S.D. = 0.69$) ทั้งนี้ เนื่องจากข้อคำถามในมิติดังกล่าวมีลักษณะเป็นเชิงลบและได้มีการกลับสเกลคะแนนก่อนการวิเคราะห์ จึงสะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ได้คงอยู่กับองค์กรด้วยเหตุผลด้านความจำเป็นหรือข้อจำกัดในการเปลี่ยนงาน

1. ความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ตารางที่ 1 ด้านเพศ

เพศ	N	Mean	Std. Deviation	t	Sig.
ชาย	78	3.50	0.17	-0.063	0.950
หญิง	127	3.51	0.29		

จากตารางที่ 1 ด้านเพศผลการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.950 ซึ่งมากกว่า 0.05 และค่า t เท่ากับ -0.063 ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ด้านอายุ

อายุ	N	Mean	Std. Deviation	df	F	Sig.
22 - 24 ปี	79	3.47	0.20	2	11.146	0.000*
25 - 26 ปี	68	3.46	0.24			
27 - 28 ปี	58	3.63	0.28			
รวม	205	3.51	0.25			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2 ด้านอายุ ค่า F-Test มีค่าเท่ากับ 11.146 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านสถานภาพ ไม่มีการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีสถานภาพโสด จึงไม่สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้

ตารางที่ 3 ด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	t	Sig.
ระดับปริญญาตรี	196	3.49	0.25	-2.906	0.004*
ระดับปริญญาโท	9	3.74	0.15		

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 ด้านระดับการศึกษา ผลการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.004 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 และค่า t เท่ากับ -2.906 ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ด้านตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	N	Mean	Std. Deviation	df	F	Sig.
พนักงานระดับ 6	6	3.66	0.25	3	5.614	0.001*
พนักงานระดับ 5	17	3.65	0.28			
พนักงานระดับ 4	71	3.55	0.21			
ลูกจ้างปฏิบัติการ	111	3.45	0.26			
รวม	205	3.57	0.25			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4 ด้านตำแหน่งงาน ค่า F-Test มีค่าเท่ากับ 5.614 และค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	N	Mean	Std. Deviation	df	F	Sig.
18,001 – 19,000 บาท	102	3.42	0.24	2	12.692	0.000*
19,001 – 20,000 บาท	65	3.56	0.23			
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	38	3.63	0.24			
รวม	205	3.51	0.25			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 5 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่า F-Test มีค่าเท่ากับ 12.692 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 ด้านประสพการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.454	3	0.151	2.422	0.067
ภายในกลุ่ม	12.567	201	0.063		
รวม	13.021	204			

จากตารางที่ 6 ด้านประสพการณ์การทำงาน ค่า F-Test มีค่าเท่ากับ 2.422 และค่า Sig. เท่ากับ 0.067 ซึ่งมากกว่า 0.05 ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านประสพการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. วิเคราะห์อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่

ตารางที่ 7 ปัจจัยจูงใจต่อความผูกพันต่อองค์กร

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	1.588	0.200		7.928	0.000		
ด้านความสำเร็จของงาน	0.107	0.041	0.171	2.605	0.010*	0.537	1.861
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	0.065	0.034	0.133	1.897	0.059	0.468	2.138
ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	0.430	0.037	0.847	11.680	0.000*	0.440	2.271
ด้านความรับผิดชอบ	0.094	0.045	0.123	2.084	0.038*	0.660	1.515
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	-0.270	0.040	-0.526	-6.770	0.000*	0.383	2.610

$$R = 0.734 \quad R^2 = 0.539 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.528 \quad SE_{Est} = 0.17364 \quad F = 46.573 \quad p = 0.000$$

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างแรงจูงใจในการทำงานด้านปัจจัยจูงใจของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ต่อความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ตัวแปรปัจจัยจูงใจสามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กรได้ร้อยละ 53.9 ($R^2 = 0.539$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรมากที่สุด คือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\beta = 0.847$, Sig. = 0.000) รองลงมา คือ ด้านความสำเร็จของงาน ($\beta = 0.171$, Sig. = 0.010) และด้านความรับผิดชอบ ($\beta = 0.123$, Sig. = 0.038) แต่ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานมีอิทธิพลเชิงลบ ($\beta = -0.526$, Sig. = 0.000) ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H0 และยอมรับสมมติฐาน H1 บางส่วน

ตารางที่ 8 ด้านปัจจัยคำจูงต่อความผูกพันต่อองค์กร

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	1.911	0.182		10.475	0.000		
ด้านเงินเดือน	0.084	0.055	0.168	1.541	0.125	0.262	3.816
ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	0.176	0.054	0.329	3.245	0.001*	0.303	3.305
ด้านสภาพภาพของอาชีพ	0.134	0.056	0.242	2.374	0.019*	0.300	3.336
ด้านนโยบายและการบริหารงาน	0.034	0.061	0.072	0.556	0.579	0.187	5.349
ด้านสภาพการทำงาน	-0.058	0.034	-0.111	-1.726	0.086	0.757	1.322
ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว	0.022	0.055	0.044	0.409	0.683	0.269	3.723
ด้านความมั่นคงในงาน	0.183	0.072	0.307	2.562	0.011*	0.216	4.623
ด้านการกำกับดูแล	-0.228	0.058	-0.438	-3.919	0.000*	0.250	4.008

$$R = 0.624 \quad R^2 = 0.389 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.364 \quad \text{SEEst} = 0.20142 \quad F = 15.618 \quad p = 0.000$$

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างแรงจูงใจในการทำงานด้านปัจจัยคำจูงของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ต่อความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ตัวแปรปัจจัยคำจูงสามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กรได้ร้อยละ 38.9 ($R^2 = 0.389$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ($\beta = 0.329$, Sig. = 0.001) รองลงมา คือ ด้านความมั่นคงในงาน ($\beta = 0.307$, Sig. = 0.011) และด้านสภาพภาพของอาชีพ ($\beta = 0.242$, Sig. = 0.019) แต่ด้านการกำกับดูแลมีอิทธิพลเชิงลบ ($\beta = -0.438$, Sig. = 0.000) ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H0 และยอมรับสมมติฐาน H1 บางส่วน

3. วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่

ตารางที่ 9 ด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานต่อความผูกพันต่อองค์กร

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	2.026	0.198		10.223	0.000		
ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม	0.006	0.049	0.013	0.133	0.894	0.364	2.746
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	0.058	0.056	0.097	1.040	0.300	0.411	2.432
ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน	0.105	0.062	0.193	1.688	0.093	0.273	3.662
ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล	-0.067	0.051	-0.118	-1.305	0.194	0.435	2.301
ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน	0.104	0.051	0.194	2.063	0.040*	0.404	2.478
ด้านสิทธิของพนักงานและการบริหารที่ยุติธรรม	-0.052	0.064	-0.105	-0.814	0.417	0.217	4.608
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว	0.238	0.063	0.433	3.771	0.000*	0.272	3.675
ด้านความเป็นประโยชน์ต่อสังคม	-0.069	0.066	-0.124	-1.049	0.296	0.255	3.915

$$R = 0.546 \quad R^2 = 0.298 \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.269 \quad \text{SEEst} = 0.21600 \quad F = 10.387 \quad p = 0.000$$

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ต่อความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ตัวแปรคุณภาพชีวิตในการทำงานสามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กรได้ร้อยละ 29.8 ($R^2 = 0.298$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว ($\beta = 0.433$, Sig. = 0.000) รองลงมา คือ ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ($\beta = 0.194$, Sig. = 0.040) ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 บางส่วน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

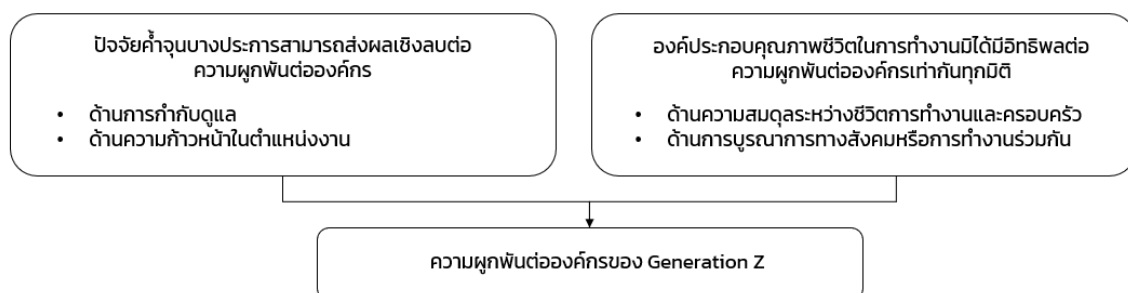
1. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่เพศและประสบการณ์การทำงานไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ พนักงานที่มีอายุมากกว่าและมีระดับการศึกษาสูงกว่ามักมีความผูกพันต่อองค์กรในระดับสูงกว่าเนื่องจากมีประสบการณ์ ความเข้าใจในวัฒนธรรมองค์กรและได้รับมอบหมายงานที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความผูกพันทางอารมณ์ของ Allen and Meyer (1990) นอกจากนี้ พนักงานในตำแหน่งระดับปฏิบัติการและผู้ที่มิรายได้สูงกว่ามีความผูกพันต่อองค์กรสูงกว่า สะท้อนถึงบทบาทหน้าที่ ความมั่นคง และความพึงพอใจในผลตอบแทน ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างด้านเพศและประสบการณ์การทำงาน อธิบายได้ว่า ธนาคารออมสินมีนโยบายด้านความเท่าเทียมทางเพศที่ชัดเจนและพนักงาน Generation Z ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงเริ่มต้นของชีวิตการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลอยชมพู เหมหงษา (2563) ศึกษาแรงจูงใจและค่านิยมในการปฏิบัติงานของ Generation Z ในกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ ไม่มีผลต่อแรงจูงใจและค่านิยมในการปฏิบัติงาน แต่ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ ฤทธิชัย จันทรศรีนิวง (2567) ศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันองค์กรของข้าราชการกรมชลประทาน พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันมีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร

2. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ พบว่า แรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้องตามแนวคิดของ Herzberg (1959) ด้านปัจจัยจูงใจ ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยจูงใจ 4 ด้านที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน โดยด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกสูงที่สุด สะท้อนว่าพนักงาน Generation Z ให้ความสำคัญกับงานที่มีความหมาย สอดคล้องกับศักยภาพ และเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงษ์ อนันต์วรปัญญา (2564) ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและคุณลักษณะของงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารของรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะของงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันต่อองค์กร ขณะที่ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันต่อองค์กรในระดับรองลงมา เนื่องจากช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิมา เกิดสุข (2563) ศึกษาปัจจัยจูงใจ ปัจจัยค้ำจุน และคุณภาพชีวิตในการทำงาน พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทำงาน มีผลทางบวกต่อความผูกพันต่อองค์กรมีผลทางบวกต่อความผูกพันต่อองค์กร อย่างไรก็ตามความก้าวหน้าในตำแหน่งงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อความผูกพันต่อองค์กร สะท้อนถึงความคาดหวังด้านการเติบโตที่สูงของพนักงาน Generation Z และขัดแย้งกับงานวิจัยของ กังวาน ยอดวิเศษศักดิ์ และรัตนดิยา อยู่เย็น (2566) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นซีที่ปฏิบัติงานในภูมิภาคของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ไม่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร

ของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันซีที่ปฏิบัติงานในภูมิภาค โดยอาจเกิดจากข้อจำกัดของโครงสร้างความก้าวหน้าในองค์กรขนาดใหญ่ที่มีระบบบริหารแบบราชการ ในด้านปัจจัยค้ำจุน ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยค้ำจุน 4 ด้านที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านสถานภาพของอาชีพ และด้านการกำกับดูแล โดยความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กรช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานเชิงบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรฤทัย แลงกัณฑ์ (2567) ศึกษาปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อความผูกพันในองค์กรของกลุ่มคน Generation Y และ Generation Z พบว่า ปัจจัยค้ำจุนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานส่งผลต่อความผูกพันในองค์กร ขณะที่ความมั่นคงในงานและสวัสดิการที่เหมาะสมช่วยเสริมความมั่นใจในอนาคตและความตั้งใจในการคงอยู่กับองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของปริศรา ธานีใหญ่ (2565) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานในองค์กรของคน Generation Z พบว่า ด้านความมั่นคงในหน้าที่การงาน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานในองค์กร นอกจากนี้ การรับรู้ถึงสถานภาพของอาชีพมีเกียรติดียังช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจ อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลที่มีลักษณะควบคุมและเป็นลำดับชั้นมากเกินไปส่งผลเชิงลบต่อความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับค่านิยมของพนักงาน Generation Z ที่ให้ความสำคัญกับอิสระและความยืดหยุ่น ขัดแย้งกับงานวิจัยของเพชรวิภา ช่างเก็บ (2566) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทเอกชน Generation Z ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยค้ำจุนด้านการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร โดยความแตกต่างดังกล่าวอาจเกิดจากวัฒนธรรมองค์กรและรูปแบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชน

3. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน สอดคล้องตามแนวคิดของ Walton (1973) ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน 2 ด้านที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว และด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน โดยด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว เป็นปัจจัยที่พนักงาน Generation Z ให้ความสำคัญสูง เนื่องจากช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมและความรู้สึกว่าองค์กรเห็นคุณค่าในตัวพนักงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณอร รัชตมูธา (2566) ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายบำรุงรักษาเครื่องกล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พบว่า ด้านชีวิตและการทำงานที่มีความสมดุลกันโดยส่วนรวม ส่งผลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน พบว่า มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันต่อองค์กรเช่นกัน สะท้อนว่าพนักงาน Generation Z ให้ความสำคัญกับบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง การสื่อสารอย่างเท่าเทียม และการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงษ์ อนันต์วรปัญญา (2564) ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและคุณลักษณะของงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารของรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่น มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันต่อองค์กร

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบจำลองเชิงแนวคิดเพื่ออธิบายกลไกความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ในบริบทรัฐวิสาหกิจไทย ซึ่งช่วยขยายการอธิบายของกรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับบริบทแรงงานรุ่นใหม่ และลักษณะการบริหารจัดการขององค์กรภาครัฐ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบางประการมิได้ทำหน้าที่เพียงลดความไม่พึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ Herzberg (1959) เท่านั้น แต่สามารถส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรในเชิงลบได้โดยตรงในบริบทของรัฐวิสาหกิจไทย โดยเฉพาะด้านการกำกับดูแลและความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างความคาดหวังของพนักงาน Generation Z กับระบบการบริหารงานแบบลำดับขั้นและความก้าวหน้าตามอาวุโสที่ยังคงปรากฏอยู่ในองค์กรภาครัฐ

2. องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง 8 มิติของ Walton (1973) มิได้มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ในระดับเดียวกัน โดยมีเพียงด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว และด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนว่า พนักงาน Generation Z ในบริบทรัฐวิสาหกิจไทยให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับความยืดหยุ่น คุณภาพความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมในการทำงาน มากกว่าปัจจัยเชิงโครงสร้างหรือความมั่นคงในรูปแบบดั้งเดิม

สรุปผลการวิจัย

พนักงาน Generation Z ธาราธรรมสินสำนักงานใหญ่มีระดับแรงจูงใจในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขณะที่ความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรรัฐวิสาหกิจที่ให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และความเป็นอยู่ของพนักงาน โดยเฉพาะด้านลักษณะของงาน ความสัมพันธ์ในที่ทำงาน และความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมแรงจูงใจและความผูกพันต่อองค์กร นอกจากนี้ ความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลให้ความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนถึงความหลากหลายของบทบาท หน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานที่มีผลต่อการรับรู้และระดับความผูกพันของพนักงาน ขณะที่เพศและประสบการณ์การทำงานไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงาน โดยเฉพาะลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน และความรับผิดชอบ รวมถึงปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในงาน และสถานภาพของอาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความผูกพันต่อองค์กร ในขณะที่ความก้าวหน้าในตำแหน่งงานและการกำกับดูแลมีอิทธิพลเชิงลบ สะท้อนถึงความคาดหวังของพนักงาน Generation Z ต่อความยืดหยุ่นและโอกาสเติบโตในองค์กร ขณะเดียวกัน ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยเฉพาะความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว และการทำงานร่วมกันในองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตของพนักงานควบคู่กับประสิทธิภาพการทำงาน อันนำไปสู่การกำหนดแนวทางเชิงนโยบายที่มุ่งเน้นการออกแบบงานที่มีความหมาย การส่งเสริมความสัมพันธ์ในองค์กร การสนับสนุนความยืดหยุ่นในการทำงาน และการพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าอย่างเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความผูกพันและการคงอยู่ของพนักงาน Generation Z ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษานี้สามารถสรุปคุณูปการของงานวิจัยได้ทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ โดยในเชิงทฤษฎี การศึกษานี้ช่วยขยายองค์ความรู้ด้านความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ในบริบทองค์กรรัฐวิสาหกิจ ซึ่งยังมีงานวิจัยเชิงประจักษ์ค่อนข้างจำกัด ขณะที่ในเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องกับความคาดหวังของพนักงานรุ่นใหม่ เพื่อเสริมสร้างการคงอยู่ของพนักงานและเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรในระยะยาว ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์พบว่า แรงจูงใจในการทำงานและปัจจัย

ด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน Generation Z ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) จากมากไปน้อย ได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยจูงใจ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\beta = 0.847$) ธนาคารควรออกแบบงานให้มีความท้าทาย มีความหมาย สอดคล้องกับศักยภาพ และเปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้ผ่านการหมุนเวียนงานหรือการทำงานข้ามหน่วยงาน เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและความผูกพันต่อองค์กร

1.2 ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว ($\beta = 0.433$) ธนาคารควรสนับสนุนนโยบายการทำงานที่ยืดหยุ่นและสวัสดิการที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิต เพื่อส่งเสริมความสุขในการทำงาน และการคงอยู่ของพนักงาน

1.3 ปัจจัยค้ำจุน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ($\beta = 0.329$) ธนาคารควรส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน การสื่อสารแบบเปิดกว้าง และบทบาทผู้นำเชิงสนับสนุน เพื่อสร้างความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

1.4 ปัจจัยค้ำจุน ด้านความมั่นคงในงาน ($\beta = 0.307$) ธนาคารควรสื่อสารนโยบายด้านความมั่นคง ค่าตอบแทน และโอกาสความก้าวหน้าอย่างชัดเจนและโปร่งใส เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและทัศนคติเชิงบวกต่อองค์กร

1.5 ปัจจัยค้ำจุน ด้านสถานภาพของอาชีพ ($\beta = 0.242$) ธนาคารควรเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของอาชีพ และความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยเชื่อมโยงบทบาทงานกับพันธกิจของธนาคารเพื่อสังคม

1.6 ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ($\beta = 0.194$) ธนาคารควรสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานและกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มความร่วมมือและความผูกพันภายในองค์กร

1.7 ปัจจัยจูงใจ ด้านความสำเร็จของงาน ($\beta = 0.171$) ธนาคารควรกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน มีระบบประเมินผลและการยกย่องผลงานอย่างเหมาะสม เพื่อเสริมแรงจูงใจภายใน

1.8 ปัจจัยจูงใจ ด้านความรับผิดชอบ ($\beta = 0.123$) ธนาคารควรเปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ท้าทาย เพื่อเสริมสร้างความรู้สึเป็นส่วนเจ้าของงาน

1.9 ปัจจัยค้ำจุน ด้านการกำกับดูแล ($\beta = -0.438$) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การกำกับดูแลที่เข้มงวดเกินไป มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความผูกพันต่อองค์กร ดังนั้น ธนาคารควรลดรูปแบบการควบคุมเชิงสั่งการ ปรับบทบาทผู้บังคับบัญชาไปสู่การให้คำปรึกษา สนับสนุน และการสื่อสารเชิงบวก เพื่อสร้างความไว้วางใจและความผูกพันของพนักงาน

1.10 ปัจจัยจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ($\beta = -0.526$) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การรับรู้ถึงระบบความก้าวหน้าที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องกับความคาดหวัง อาจส่งผลเชิงลบต่อความผูกพันต่อองค์กร ดังนั้น ธนาคารควรพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีความชัดเจน โปร่งใส และสื่อสารอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้าใจและลดความไม่พึงพอใจของพนักงาน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสายงานกิจการสาขา รวมถึงเปรียบเทียบกับพนักงานของธนาคารอื่นในกลุ่มสถาบันการเงินภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มความครอบคลุมของผลการวิจัย

2.2 ควรพิจารณาเพิ่มตัวแปรอื่นที่อาจมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร เช่น ภาวะผู้นำ การสื่อสารภายในองค์กร และการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้รอบด้าน

2.3 ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม โดยเพิ่มการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพในเชิงลึกและความสมบูรณ์ของผลการวิจัย

2.4 ควรพิจารณาปรับการจัดกลุ่มตัวแปรให้มีจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มสมดุลมากขึ้น หรือเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กั้ววาน ยอดวิศิษฐ์ศักดิ์ และ รัตนติญา อยู่เย็น. (2566). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันซีที่ปฏิบัติงานในภูมิภาคของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 33(2), 108–125.
- ธนาคารออมสิน. (2567). *แผนวิสาหกิจธนาคารออมสิน ปี 2567 – 2571*. สืบค้นจาก <https://www.gsb.or.th/media/2024/02/เล่มแผนวิสาหกิจธนาคารออมสิน-ปี-67-71-ITA.pdf>.
- _____. (2568). *แผนวิสาหกิจธนาคารออมสิน ปี 2569 – 2573*. สืบค้นจาก <https://www.gsb.or.th/media/2026/03/ITA-เล่มแผนวิสาหกิจ-2569-2573-ฉ.ปรับปรุง.pdf>.
- ฉันทพร วิศรียา. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรของประชากรวัยทำงาน Generation Y หลังสถานการณ์ COVID-19. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ปริศรา ธาณีใหญ่. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานในองค์กรของคน Generation Z. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- พรรณอร รัชตมูทธา. (2566). *คุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายบำรุงรักษาเครื่องกลการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- พลอยชมพู เหมหงษา. (2563). *แรงจูงใจและค่านิยมในการปฏิบัติงานของ Generation Z ในกรุงเทพมหานคร*. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- เพชรวิภา ช่างเก็บ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันขององค์กรของพนักงานบริษัทเอกชน Generation Z ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ฤทธิชัย จันทรศรีนวล. (2567). ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันของข้าราชการกรมชลประทาน. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วรฤทัย แดลงกันท์ (2567). ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อความผูกพันในองค์กรของกลุ่มคน Generation Y และ Generation Z ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วัชรพงษ์ อนันต์วรปัญญา. (2564). *คุณภาพชีวิตในการทำงานและคุณลักษณะของงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารของรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 17(2), 244–253.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2568). *โอกาสและความท้าทายของเด็กจบใหม่ในโลกการทำงาน*. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/wordpress/wp-content/uploads/2025/08/1.1-publisher_q2-68-1-โอกาสและความท้าทายของเด็กจบใหม่ในโลกการทำงาน-1.pdf.
- สุธิมา เกิดสุข. (2563). *ปัจจัยจูงใจ ปัจจัยค้ำจุนและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย*. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- Allen, N. J., & Meyer, J. P. (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of occupational psychology*, 63(1), 1-18.
- Dimock, M. (2019). *Where Millennials end and Generation Z begins*. Retrieved from <https://www.pewresearch.org/short-reads/2019/01/17/where-millennials-end-and-generation-z-begins/>.
- Francis, T., & Hoefel, F. (2018). True Gen': Generation Z and its implications for companies. *McKinsey & Company*, 12(2), 1-10.
- Gomez, K., Mawhinney, T., & Betts, K. (2019). *Welcome to Generation Z*. Retrieved from <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/consumer-business/welcome-to-gen-z.pdf>.

- Herzberg, F. (1959). *The motivation to work*. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Parker, K., & Igielnik, R. (2020). *On the Cusp of Adulthood and Facing an Uncertain Future: What We Know about Gen Z So Far*. Retrieved from <https://www.pewresearch.org/social-trends/2020/05/14/on-the-cusp-of-adulthood-and-facing-an-uncertain-future-what-we-know-about-gen-z-so-far/>.
- Walton, R. E. (1973). Quality of Working Life: What Is It?. *Sloan Management Review*, 15(1), 11-21.